

OWE

Enti o ba se e k'a yin
ni l'ego' enu pe o yo
e py!

Irohin Yoruba

VOL IX NO 452

Monday March 8, 1954

XEROX 146

EMA A POLOWO
Oja Nyin Sinn
Iwe Irohin Yoruba

AWOSIKA LO ROPO BODE THOMAS

IBADAN-Ni ojo Aje ti ise ojo kini osu yi ni awon apapo Igboyan awon Oloye ati u awon asoju ilu Ijoba Two-orun Nigeria parapo yan Ojola F. O. Awosika ti is. Asoju Ijiba Ondo nina Apapo Igbimo-Nla Asofin Nigeria si aye si o sisile ninu Ajo Igbimo Iriju Gomina, ni-pa ihi Ojola Bode Thomas, Balogun Qyo.

Ojola John Stuart Macpherson, Gomina Nigeria si liwo si i pe o te on loroan.

Ko si si ikunṣiñu larin awon alaye Ijoba ati awon asoju riyan ijo Ojola F. O. Awosika si aye na.

Ojola S. O. Awokoya (Minister for Education) so pe o te on loroan lati ti pe Ojola Awosika ni enti nwon van si aye na nitoripe titara-titara ni o si nise niwu Egbé Action Group ati pe o ni lakan-ye eto iselu pupo, o si wa niwu eniti o nsagba-

ra pupo lori bi ilu Nigeria yio ti se di omi-nira. Nunu ipari ory aponle re, o ni laisi awawi, Ojola F. O. Awosika yio siṣe ribribiri niwu aye titun ni awon yin ran si yil.

Nwọn ope Ojola F. O. Awosika ni Ondo nkanbi odun metalegobon ti sehu, o kawé ni St. Stephen's School Ondo, C. M. S. Grammar School, Eko ati Normal College Warri. Fun odun metala ni o ti ni nkó won ni orisirisi ona isoro owo

Isin Ijade Isinku Baba S. L. A.

OGBOMOSH-O- Ni qijo Aku ti usi ogo keji idjinlogbon osu ti okoja yi ni awon gmo-oloko se isin ijade ogo baba won, Olobogé Solomon A. Akintola ninu se-isin Ijé Oke 'Lerin Baptist Church, Ogbomosh-O, Awon Alafia S.A. Adediran, S. A. Igbede Professor N. D. Oyedende ni o se akakoso isin ijade oku na.

Oba Edion Usere ni kinidi ri se ti awon ara ilu on yo si ma a san owo-ri ti Ijoba ko si fi doyora au se inkai anfan kankan sibe bi ti awon ilu yoku.

Oba Alake Abekoura

ni o to o si ye ki nwona ma fun awon waga wa ni ekó ati le ma se isip agbe ati lati le ma gbin okan orisiri.

Bayi ni nwona se mu aijo ipade na wa si ipari ni ojo na.

Ojola Bello Ni Egbé Action Group

T'ona

IBADAN-Ni ale ojo igegun ti issi ojo koji oyu yi, larin awon onugnuloyi eme pataki, ingbatil awon Egbé Action Group nsa-gbara pe ki ghogbo awon araa ilu Ibadan ati agege-riye le dibu fun awon lati wole Igbimo Alase Ijoba Ible Ibadan, Ojola Bello. Babasale Musulumi ati okan ninu

awon asiwaju pataki niwu awon Muslimumi Ibadan so pe, ki awon araa Ibadan ma se sina rata i ti dibu fun awon alaṣokun ti nwona ko to fi ghonti, suggben iṣi Ope ti o nse ti Egbé Action Group ni ki won dimu: nitoripe Egbé Action Group to fi chinti, o se fene-fere ati pe yio si se Ibadan ni aimoye antant.

Ninu oyo Ojola na, o si ha pe opotopo egbe mi on daisil ni Ibadan ati Wo oju ewe kérin

OLOLA F. O. AWOSIKA

na ni nwona si u li si aye se iju re "Minister of works."

Ko yani lenu lati ri ti se nra lenu lati ri se iju re "Minister of works."

Ni oyo keji ni awon

Igbimo Iriju Gomina si

ti se ipade nru lle Igha-

mo won ni Afin Gomina

Eko (Ministers Chamber,

Government House, Lagos)

ii nwona si u ma u bura

lati di ara won, leşekan-

Akintola Di Olo e

Asipa Ogbomosh-O

Ojola in Alatunewa

Sohum Ogbomosh-O ai

awon ipape re se nro

o se tere iju ibegba

ti Nigeria paapa minu

Ogbomosh-O in Ojola S. L.

Akintola obabek Olori

Egbé Action Group

central Minister for Heal-

th" se eyiti oje pe ote

won ipape tobe geje ti

nwona li o oye Asipa

Ogbomosh-O da a ni ota

Bi a ba ni ki a ma

so bi Ojola S. L. Akintola

to se nra ibegba illi

Nigeria ti, gbohio Ewe

wa si ki tu gba oru na

Oluwa ni li Sohun Ogbem-

osh-O ai awon ipape re

mi enti o to o se o

li iju oye Asipa da m

ili o oye Ojola

ti Amoru won

ojo ki O roro ti Amoru

won ki O si ma a be pella

Ojola S. L. Akintola.

**Ikomo Alhaji J. A.
Atarda Dun**

A GANNA IDIAGBON

A IFO-Ni oyo Aku ti

ise oyo kerina eu ti-o

koja yi in Olorun si omi-

birin atata kan ta Alhaji

J. A. Atarda ati Iyafarin

re, Sidikida Segiela Ade-

ke lere, nwa si omo-na

ti Nuratu Folonaro.

Awon obi omo na fi ci-

sirisi onje asidun ati ori-

sisiri ojo to gbohio awon

enai pataki takati ala-

baseye ojo na lorum ti de

li si ikomo na dun ibi

igbaghe a ne dun Ife.

Die aye we fan lai-

darukohi nru awen ala-

baseye ojo na ni awen Alla

Sanni, Alhaji Asoro, Al-

haji Ilesanmi, Ojosa S. A.

Adewale, awon Oyebeni

Musa Asunmo ati S. A.

Oladapo.

Ki Olorun se omo

na ni oti ire ki O si

fi ire kari gbohio awon

alabaseye ojo na, o.

REDFISSION
FOR LESS THAN THREEPENCE PER DAY
you can obtain

NEWS — MUSIC — EDUCATION — ENTERTAINMENT

FROM 6 A.M. TO 11 P.M.
IN YOUR OWN HOME

APPLY AT OFFICES IN LAGOS, IBADAN & KESHA.

A ki awon Imale Eko

NINU Iwe wa oṣe yí, a
dara ti a bi fi aye
die sile lati ki awon Imale
Eko ku ogbo agba ati
orire lati ti yan Lemomu
ile pēn eto. Bi o dara ni
showpose, fani aye sile
fun iṣe eṣu nipa pe ki
awon inrin bari warun
ma a du yewo karoso na.

Oshun ti o mu na lati ki
azion Imale Eko ni pe iṣe
enla ba se oshun ti o dara
ti o si o mu koko ati egbon
dani, o ye kí a Bi si eli
gbo gbo enla ki awon
dile apere rete na, ti o ba
si epe pe iwa aladarababi
eto ti ko lo ni awon kan
bi nri okunkun diromoye
pe oni awon o tele, ṣe
tiba m lati tun fi gowu ito
awon enla ke leju po eto
wọn ko kora ki awon enia
ma ba si ipase eto iwoṣo
sina tahi deye ti koi ni si
atunye fun mo. Eyi gan
o mu ki a fi ki awon
Imale Eko.

Geggbi bi eto ti o ti wa
sun awon Imale. Eko lati
ibere oye Lemomu. Ibu tali
Lemomu Masalasi Jimi ni
pe awon idde meji nii ma
iy oye na, awon na ni
Lemomu Gambari ati
Lemomu Nalla. Lemomu agba
Tijani Ibrahim ti o jalaisi
laipu ti aye na fi si sile
je ti idilé Gambari, Lemomu
kekeku. Abudu Karim Nolla
ti Okokwo ti awon si
je ti Lemomu Mosalasi Jimi
ropo ologbo na je ti idde
Nolla.

Iri eto bayi daro pupo
ni o fi kíjú awon Igbo
Iwo-Orun Nigera, ti iṣe ti
Egbe Action Group se
dina titum fun eto iye jíje
ti ko li mi' ma mi oti
dani bi ti atijo. Olukuku
wa ni a si fi mi' mi oti
idaradapo rabi idas-
meji ara illu ti oye didu
ma a si wile nitoripe oni-
kalukun awon enia ti o ba
je atalibebi fun awon ti
o ndu oyé ni yi fe ki te
awon o mu oke, be e
ko fe iku kan soyoso re
onye meji.

Ti ko ba si eto oye
jíje ni ile Yoruba a ko le
gbogbo pe ilu wa ni
idagbasoro larin opolopo
eṣa ilaju ti a nko lojoo-
mo, nitoripe eṣu ti ko
ba mu alafia wa kí le
ekpo ti o dara, kai si ede
kan ti o je llá a mo eto
ti ko mu alafia dan bi
kose awon arije-ni-madaru.

Nipa opolopo eto ti o
ng mu alafia wa si si ti
awon Oyibola Géyé si lo-
wó fun eto. Ilewu won si
ti nro wón bi gbamini enia
awo ilu o lagbara-
ju l'aye, eti si n dara
ni o ng mu wón si yega
ki le ogbara, nitorime, e
jiki ayan paapa o moye da-
pa akoko to fuu wa lati fi
imo s'elai fun alafia ari-
ma ati fi ilu na.

OLORUN MA JEKI AGBA TAN NI ORILE

(Latí Owo D.O. Adekola-Bogoso G.C.)

INNU mi yio dun ti e ba le gba mi ni aye
die minu Iwe Itokin Aladun yi jati jeke
stan mi yi jade nnu re fun awon onkawé nyin
yokó ka, itan na yio se won ni ankani papo.
Itan na lo bayi:

Nil' akoko kan, nwón
fi. Odómokun kókun
joba na n'ile kan, n'igba-
gbogbo ni on peju awon
Joye te mu nipa, gbo-
gbo ero okan ri ne pe di
on iṣe pe odómokun ero
on tabi oye on tilati
ju ti awon agba lo: nipa
bayi gbogbo awon Joye
re ti o je agbalagba
ni oyo love ti o si fi
awon odómokun bi tire
re yó won. Oye o gbogbo
etó yi ti ko fi si enti
o le gboju gboju lati fi
gwó pa ida re loju, gbo-
gbo ohun bi oye sa na
ni abe ge. O ka aye re
si ologbogbo kan pataku.

Nigbati qmōde na gbo q
ospare sare wa si le, o si
Qo òta awon Joye lo,
o si si fun won pe e jeké
fi a sihón eran ranse si
Qo nra nitoripe ahun si
o dura julò; gbogbo won
si gba be e, nwón si si
ahon eran ranse si Qo
nra yi. Nigbati fansi mu
ahon eran na de qdo Qo.
Enu ya a pupo, o si sun
pinmu lokan re lati dan
wona siowaju si.

Léhín ojo metu, Qo
ni yá tun fi eran Agutan
miran ranse si won

pe, ki awon je gbogbo re
sugbon ki awon si eyi o
koró julò niyu re ranse
o won. Nigbati iransé de
ode won. Qo tun pe gbo-
gbo awon Joye re jo ati
awon ara li lati tun gbo-
gbo Qo nra yi lekejé, n'igba-
gbo nwón to nyan yi titi
nwón ko mo eyi o koró
julò niyu ara eran, okan
nwón won dide o ni, e
ma se jekí a fi ariyanjyan fa
oran s'ori ilu wa, e kuku
jekí a bera lowo qmōde-
kunrin iṣu boyá ero tire
ye yato si tiwa, nwón si
beré lowo qmōdekunrin
na pe ewo ni o koró julò
niyu ara eran? O si da-
wón lóhan pe on yó tun
won ni esti iṣa.

Nigbati o se Qo nra
ilu oje Qo olu ilu
won gbogbo gbo gbogbo
iwa bubutu o jómōde-
kunrin (Qo) yi hu: o si
pinmu lati gbesan lara re.
O ran onise si Oba kekeré
yi peju gran Agutan kan
pe ki awon ara ilu re
Agutan na ki nwón si
je gbogbo re sugbon ki
nwón si eyi o dura julò
niyu ara re ranse si on.
Nigbati onise de qdo Qo
yi, o mu ki Qo ha ago-
(kedé) pe gbogbo illu
jo lati wi gbo iṣe ti Qo
nra yi ti awon wa n'abe
re ran si won, nigbati
iranre na si je yi, eru
ba gbogbo won; idamu
si ba Oba yi ati gbogbo
awon Joye re.

Olukuku bese si so ti
enu re, elomitan nso p;
eto lo dura ju, elomitan
n'etí, elomitan n'edo' ati
lò lo bawonni. Sugbon
odómokun si o si baba
re pamò sun ibgo o si
sate ti baba re lo, o si

robin on yó mu u se si won
lori dandan. Enyí onkawé
nyin kókun obi ibanju eti
tun si ibanju won, ida' u
de ba won, nwón kosi mo
eyili nwón yio se. NWON
si tun ranse pe omode-
kunrin yi lati tun ba
won damoror bi awon yó
ti se le ja yó nnu iyogu
eleketa yi.

Omoy nra si da ola ti
ise ojo keju fiwon. Nig-
bati o di oru, omoy na
tun to baba re lo, o ko,
o si robin issé ekéja ti
Qo nra tun ran si won
ati pe bi nwón ko omo
eleketa ti se "haramu"
on yó mu iparun ba
gbogbo ilu won. Baba
arubgo na si si fun omoy
re pe ki nwón lo je
gbogbo eran na lai se
ku nkan kan sile; nigbati
nwón ba si je e tun, ki
nwón si wa yo gbogbo
eyiti o ba ha won ni
chin io pò shikannna. Ni-
gbati nwón ba ti se be
tan eyini ni nwón yio si
fi ranse si Qo nra na
pe, "eyiti ese Haramu"
minu crann na ni eyi o.

Nigbati omoy na pada
de lati odo baba re,
o so fun won pe ki nwón
je gbogbo eran na laisku
nkankan si, ki nwón si
wa da gbogbo eyiti o ba

ha won ni chin jo sibi-
kanna ki nwón wa si ranse
si Qo nra won na
pe eyiti ni iṣe "Haramu"
nra eran na, nwón gbo,
nwón se be se e.

Nigbati nwón mu "haramu"
ta de odo Qo nra
won enu ya a logopolo,
o si kigbe soke wípe,
"Agba tun kuni Ilu nyia
ndan?" NWON si dahun wi-
pe, "Olorun ma je kí Agebá
tan ni orile lati."

Nigbati ahon ni o dun
julo nra ana era, on na
si ni o tun koró julò lati
re pelu. "Ahon eni ni i
pani, on na ni si lani.
Ahon eni ni ijana eni.
Ahon eni ni gbo enla
sinu wahala, on na ni si
oyò kuro. Ahon eni ni
ini joye, on na ni si
nrón loye."

Nigbati Qo nra yi gbo-
ona ti nwón li my awon itu-
mo awon ohun metete mon-
yi enu ya a, ati paapa inu
re dan si iru ife ti omoy
na ni si Baba arubgo ti
li o ko won yo ninu ipa-
run lui won. Qo yi si
pasé pe, ki a fi baba aru-
go yi joye ibikan ilu ni,
o si ni ki a da si ate
gbogbo ohun mi Qo si
men ki a ko apkaran fun
Baba arubgo yi, ki o si
wa gege bi alasé uli, ati
pe gbogbo nkan ti. Qo
ekerzé yi ba se fe ki o
ma a gba asa lowo baba
arubgo yi. Baba ri omode-
kunrin yi se fi ife ninu
(Wo oju ewe keta)

ABIYAMO ETI RE MELO ?

Abika gmy nra o l'amu bi?
Awu arun wonyi ha myo eme re lenu bi?

AIPERI, ORERE, INU-IWO,
OSI, IGBOBONA, IKÓ, ICIBÉ-
ORIN, OTUTU, IBA, JEDI-

JEDI

ati ofisirisi awon arun miran ti ima yo omode lenu
ni ibga EHINIHIIHU. Lo na "YARO" awo ibga
arun omode ni fun gbogbo awon arun o imas yó
omude lenu.

"YARO" ko meji ni gbogbo ile Nigeria.

Ki iwo ki o ri pe oruké "YARO" ni o wa lara
igo na ki nwón ma ba la adamodi egbogi miran fun yó

IWE SI OLOTU
IROHIN YORUBA

Olu Ijebu-Ode, E Fi Eyi S'ero

OLUTO, Ki nto bere oró mi akoko nina qđun yí, mo nfe koko dupe lwoy nyo nai ni owo Olawa ti o fun nyin ni lmo atti Oye ti oye korosoko ti efe si nee isg nyin npi ngbonye tu e fi nte awen iwe irohin ti e ba ri gba si ode, atsko ati igni ti e ma a fi nte nra si ita fun kika ma nje atsko tu o ba ode. Mo ti nse akiyesi duvin nigba pupo, ohun pataski ti mo nse latu dupe ripa nre ni we mi ti qđun o koja ti mo sorę ripa owo ori, ti o si jade nina odun tilim yi ti o ba asko mu nuno.

Bi emi ti nse from lati
se abero wo nipa iw: na;
ni mo boja wo shin m
owuro ojo Aje ti o koja
yi ni onwe Irohin wole
da ti o si kwo iwe siye fu
mi ati iwe Irohin Yoruba
si peli awon yoruba na, mo
si ba oryo qe pada niwo re.
O dun moji mi pupo nitoro
rina mo dupe. Ki Oluwa
da omo si, Ki Oluwa ma
se gba lakaye nyin. Ki O
si i se irawo lowo fun nyin
titi de onip ojo.

Akoya so ṡoro mi niwu
Oduan yi bera leri ṡoro
pataki ti o kan flu mi
Ijebu-Ode. Oroye na nipe
mo nife li amorān mi yi
siwun awon Oloye Ijebu-
Ode ati Alagba Ijebu-Ode
bi awon Oloye Egbo,
Oloye Akisanwaye, le Ojiji
ofe Ijebu-Ode, Oloye
Kakanfo ti Ijebu-Ode, ati
awon Oloto wa bi Oigba
Odutola, Kitun Onibudo,
Alhadji Shove, Balogun
Dondodawo Ijebu-Ode ati
awon Samari Ijebu-Ode,
bi awon Ogebeni wa Ijade
Baba Adebayo, Alhaji
Alatisehi ati Ogebeni Odunsi
(Royal Brother), ati

Onigbagbo E Fi Eyi Yemi

OLITU, E ku isé nipa-
ti Oluwa, inu mi
yio dun pupo, ayi mo
yio si di kikun ti e ba le
gha mi laye late kebe awon
ibera ni wonyi lwoy awon
Onigbagbo qeqbe mi la-
ke-jado ghogbo ibili a ta
ni kwa Iwe Irohin Yoroba.
E jiwu g te o ba mi te-
oro na nadu nitoru mo re-
pe yio se opo ninu onka
onkyu nre nyin. A Cim-
mo lope nire.

Ibere na ni wonyi.
(1) A ri i ka pe, Ojo
kejo ti a bi Krish ni a
kō q ni ihu a si pe Oruko
ni mi Jesu. Kini itum
Oruko yil.
(2) Nnoti kini awa

Iyawo Adeleke
Miringindin

Olorun Ma Jeké À gba Tan Ni Orile

(Latí cju ēwe keji)
idile wón di Oloja
oya ni ilu ti orukó
a ife nla Ọmọ yi si
n ati ẹkó niwu wónt
di oni oloni.

Iyan yi kowa pe kia ni
si wa awon Obi wa mi-
toripe awon o ni okoko
wa ha. Opolope awon
omode miran wa ni ako-
ko yi si nwon kotoile nfe-
nla a ri awon ayegbo
won loju, awon miran
a si na pa we poyin or-
koko atijo wije. "woyo ku-
to mo na fun mi wiwo
babu arugba; tabi iwo
ya eyi". Iru iwa ati
awen bayowoni ko dun mgo
Olorun Eleda wa mina.
O si ye, ki a soyin nipa-
wa ya wadigidi, kai a je
omo rete kia ma je ye
omo buhoro fun awon
Owa ha. E jekki a li eyi
ko oghon o.

Olofu, mo" dupé sun
aye ti e gdamí yi. Ohun
buburu kan ki yio shébu
lu wa, bē si ni arunka-
fun kan ki yio sun mo
ile enikení wa o. Amin.

**Samson Olatubo-
su Gbevawo**

TAMALE-Ni ojo 'Ru i
ise ojo kokoñdabon
ojo osu kejla odun ti o
koja yi ni Iyafin Rabiatu
Onorinde aye egbon Tafa
Alaj. sun omoye re. Omidan
Abigael Abeo sun oko re,
Objenyi Samson Olatunbosun
Ese awon enia pa-
taki patiki ni ti po siib.
Iyawa si ti orisirisi
onje ad-dun ati orisirisi
oni ati opologo siga te
ogbegbo awon afanaseye

O gebeni Belo omilu
faji fi kokoto ilu te da-
pira. Ogebieni Oluwabunmi
[Inurse] si njo bi kokoto.
Okoye iyawo wo mono
wa lati ilu. Yeyi ibujoko
re, o si lbi gbe iyawo re
o, ego awon esia pataki
nla ti o ba okyo iyawo
na wa si i ibi eye ono na,
igbeweyo na dina o fariarin,
mohin ko ta amojubia ni.

Die ti aye wa fuu lati
datukro nina :won al ba-
yejo ojo na ni Obéni
Adetoro Baba Alaga,
Baba Sadiku, awon Obéni
James Alagba, Dafidi
Balogun, James Adeagbo,
Ezekiel Ladebo, Jim o
Lyanda, Gbadomasi Lawo-
so, Abu Ajani, Yusufu
Adebayo, awon Ifeja
Adetori Isa e, Aniyeloye-
Oyewo, Salamotu, Satu-
rude, Oluwadare, Onikana

Qigorun ko fi ibukun s.
mu igbeyawo na ki O si
fi ite kari gbaybo awon
alibasse owo nla o.

Ninu Awocan oke yi e o n awon omo. Olobeni Ahmed Disu Eko, ti oyewo se iwanji te ri ni oyo keje osu ti o koya yi. Awan omo re se ni Iyaafin Rajiut Gbajabiamila, Ogbem Y. Ayinla Disu, Iyaafin Munurat, Hadis A. K. Giwa, Iyaafin Sabintu Adagun, Iyaarin Rajiut Kasumu, Thiriyibatu Disu, au Eude Disu.

No. 26

Vacancies for Administrative Officer

Applications are invited from suitably qualified African candidates for appointment as Administrative officers. The standard of education desired is that of a good degree at a University, and preference will be given to candidates under 26 years of age.

Application forms are obtainable from all Residents in charge of Provinces and from the Public Relations Officer in Lagos, Ibadan, Kaduna, and Enugu. They should be completed in duplicate and forwarded to the Secretary, Central Public Service Board, Chief Secretary's Office Lagos, to reach him not later than the 20th March, 1954.

KO NI JEKI AWQ ARA
OMO OWQ NI ISAKA

KO NI JIKI ARA RU RI
WURUWURU TABI NI

SA FLIPAA

Bere Fun Men- tholatum

© 1982 AMERICA'S COFFEE

MENTHOLATUM

